

Інформаційний вісник

Рогатинської міської територіальної громади

<https://rmtg.gov.ua>

30 жовтня 2023 року число 15 (15)

МЕДИЦИНА У ГРОМАДІ. ЩО БУЛО, ЩО МАЄМО, НА ЩО СПОДІВАТИСЯ?

Іван КРАСІЙЧУК, заступник міського голови:

- Впродовж досить тривалого часу у громаді точилися дискусії – «закриють у Рогатині лікарню чи ні». Скажу відверто, що острах жителів не був безпідставним. Адже в основу реформи української медицини закладено східноєвропейську модель, під час якої, для прикладу, в сусідній Польщі ліквідовано до третини лікарень, схожих до наших районних. Крім цього, допущені перекося нашої адміністративно-територіальної реформи у багатьох випадках призвели до створення громад з низькою фінансовою спроможністю, голови яких стали також поширювати інформацію про нездатність громад утримувати колишні районні лікарні.

Щоб ситуація була зрозумілішою, спробу роз'яснити її детальніше. На території колишнього Рогатинського району працював один медичний заклад – Рогатинська центральна районна лікарня. Відмінності у її статусі щодо механізмів управління, фінансування та контролю між цим медичним закладом і, до прикладу, закладом освіти, не було жодної – державні нормативи щодо кадрового забезпечення, бюджетного фінансування, оплати праці були однакові. Тобто, і лікарня, і школа – класичні бюджетні установи. У розвинутих країнах цього немає. Там медицина комерціалізована та фінансується через страхові механізми. Боротьба за те, щоб виключити лікувальні заклади з бюджетної системи виявилась дуже важкою і тривала десятиліття. Головним противником цього були постачальники медикаментів та виробів медичного призначення і їх політичні покровителі. Нарешті під тиском європейських структур колотнеча припинилася і реформу медицини було розпочато.

Як це проходило у Рогатинській громаді? Згідно з ідеєю реформи на нашій території необхідно було розділити весь медичний та обслуговуваний персонал, а також майно центральної районної лікарні на два окремі підприємства. Одне з них – надаватиме первинну медичну допомогу безпосередньо за місцями проживання людей. Друге – надаватиме допомогу в умовах стаціонарного лікування. І перше, і друге підприємства під визначені критерії не підходили, тому що для спроможної багатопрофільної лікарні необхідно не менш як 40 тис. населення, яке проживає у громаді, а в іншому підприємстві – центрі первинної медичної допомоги – треба скоротити понад третину медичного персоналу та закрити майже третину ФАПів.

Відповідно фахівці міської ради провели велику роботу, щоб сформувати не просто спроможну мережу, а свою власну модель надання первинної медичної допомоги населенню. Оскільки наші розрахунки не вписувалися у загальнодерж-

жавні, то довелось першому заступнику міського голови спільно з керівником департаменту охорони здоров'я обласної державної адміністрації відстоювати наші розрахунки у Міністерстві охорони здоров'я України. Вдалося перекопати киявських чиновників та отримати погодження на наші пропозиції – жодного ФАПу не було закрито, жодного працівника - не скорочено. До речі, ми перші в Україні розробили та прийняли позатарифну оплату праці. Отже, замість однієї бюджетної установи було створено два підприємства. Тепер виникла чергова проблема – звідки взяти гроші на їхню діяльність, адже до реформи усі медичні заклади в країні отримували бюджетне фінансування. У процесі реформи на противагу бюджетним коштом, які надходили у медичні заклади незалежно від результатів їх роботи, створено Національну службу здоров'я України – національного страховика, що отримав право страхувати усіх українців та оплачувати кожен пролікований випадок. Таким страховим полісом стала декларація пацієнта із сімейним лікарем. НСЗУ почала закуповувати послуги з медичного обслуговування населення у закладах охорони здоров'я незалежно від форм власності чи фізичних осіб - підприємців, які в установленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики. З цього – три висновки. Перший. Особа, яка немає декларації, перебуває за межами державного медичного страхування, тому за усі медичні послуги платить зі своєї кишені. Другий. Особа має право вибору між приватним чи комунальним медичним закладом, оскільки вони перед законом рівні і держава оплачує їм однаково за кожну надану послугу. Третій. Щоб вижити і нормально працювати лікарня повинна заробляти кошти, а не чекати грошей з бюджету, бо такого фінансування немає. Тому ми боролися. Боролися, щоб матеріально-технічна база відповідала усім вимогам НСЗУ, боролися, щоб практично з нуля зробити власну лабораторію, поліпшити умови перебування людей в лікарні. Боролися, щоб мати належне медикаментозне забезпечення лікування, боролися за кожного пацієнта, використовували усі можливості, щоб повністю фінансувати ці нагальні потреби. І це дало свої результати – торік наша ЦРЛ пролікувала 5700 хворих, що вдвічі, а подекуди і втричі, більше, ніж аналогічні заклади в інших громадах.

25 серпня цього року розпорядженням голови обласної державної адміністрації Рогатинську центральну районну лікарню внесено до складу спроможної мережі загальних багатопрофільних закладів охорони здоров'я, до якої, окрім нашої ще увійшли 13 лікарень громад області. Це означає, що розмови про ймовірне закриття лікарні втратили сенс.

Центр первинної медико-санітарної допомоги

Віктор ДЕНИСЮК, головний лікар

Рогатинського Ц ПМ-СД:

- Первинна медична допомога – це перша та найбільш наближена до людини ланка в системі охорони здоров'я. Її основу складають лікарі загальної практики: сімейні лікарі, терапевти, педіатри. Первинна медична допомога включає також діагностику та лікування найпоширеніших хвороб, травм, патологій. У Рогатинській громаді первинна ланка медицини – це прерогатива комунального некомерційного підприємства «Рогатинський центр первинної медико – санітарної допомоги».

«Рогатинський центр первинної медико-санітарної допомоги» створений у грудні 2017 року через поділ медицини на різні рівні. Так вже склалися територіально, що заклад обслуговує 31 766 осіб Рогатинської МТГ, та 4 728 - Букачівської СТГ. Лікарями центру за 9 місяців цього року прийнято 78 тис 194 пацієнти, з них 14 тис 992 дітей. Наше підприємство первинного рівня має підписані договори з НСЗУ щодо надання первинної медичної допомоги. Маємо пакети паліативної амбулаторної медичної допомоги та амбулаторної медичної допомоги хворим на туберкульоз. Позитивним є той факт, що за підсумками фінансово-господарської діяльності закладу впродовж 9 місяців 2023-го кредиторської заборгованості перед постачальниками нема. Повністю оплачені комунальні послуги, боргів щодо виплати зарплати немає.

До складу КНП «Рогатинського Ц ПМ-СД» входять 12 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини - 10 сільських, 1 міська та 1 селищна. Серед них 3 амбулаторії групової практики (м. Рогатин, смт Букачівці, с. Княгиничі) та 9 – монопрактики (с.с. Бабухів, Беньківці, Верхня Липиця, Данильче, Конюшки, Липівка, Нижня Липиця, Пуків, Черче). В амбулаторіях поетапно впроваджуються стаціонаро-

замінні форми лікування пацієнтів (денний стаціонар – загальною кількістю 17 ліжок та стаціонари вдома). У селах за амбулаторіями закріплено 46 пунктів здоров'я / фельдшерсько-акушерських пунктів / медичних пунктів тимчасового базування. 38 - в Рогатинській МТГ та 8 - в Букачівській СТГ.

Сімейного лікаря без перебільшення можна назвати провідником у системі охорони здоров'я для пацієнтів. Адже це – фахівець, який супроводжує людину від народження до завершення її життя. Часто лікар веде всю родину, тож може спрогнозувати ускладнення чи розвиток хвороби у членів сім'ї, та зорієнтувати їх стосовно профілактики захворювань. Іншими словами, сімейний лікар знає все і про всіх.

Робота сімейного лікаря дуже багатогранна. Вона зачіпає різні питання, зокрема й соціальні.

Від початку російського вторгнення у центрі надається первинна медична допомога - обстеження, амбулаторне лікування та вакцинація - внутрішньо переміщеним особам. На цей час допомогу отримали 440 пацієнтів, а 148 (62 дітей) із них уклали декларацію з лікарями-спеціалістами КНП «Рогатинський Ц ПМ-СД».

Лікарі-спеціалісти працюють згідно з графіками в амбулаторіях та виїжджають в села, здійснюють динамічне спостереження за пацієнтами. У полі зору лікарів центру, перш за все, виявлення серцево-судинної та онкологічної патології на ранніх етапах розвитку. Активно працюють над виконанням урядової програми «Доступні ліки». Проводять індивідуальну санітарно-просвітницьку роботу з особливим акцентом на вакцинацію дітей та дорослих.

До слова, у центрі є окремі кабінети для профілактичного щеплення дітей та вакцинації проти коронавірусної інфекції. Показник щеплення дитячого населення громади є високий.

Від 2021 року до сьогодні у громаді від COVID-19 вакциновано: 1 доза –

9800 осіб, II- 9100, бустерна – 1800. Коронавірус не зник. Люди продовжують хворіти, тому вакцинація не втрачає своєї актуальності.

На базі медзакладу первинного рівня відкрито денний стаціонар. Саме тут пацієнт може отримати усі необхідні маніпуляції і процедури, обстеження та консультації лікарів упродовж дня і повернутися додому. Така форма лікування є доступною, зручною та економічно вигідною для пацієнтів. Невдовзі після реконструкції приміщення аптеки пацієнтів приймуть додаткові затишні палати денного стаціонару. Власна лабораторія центру надає безкоштовні послуги з лабораторної діагностики, це: - загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою (еритроцити, гемоглобін, гематокрит, тромбоцити, лейкоцити, базофіли, еозинофіли, сегментоядерні, нейтрофіли, паличкоядерні нейтрофіли, лімфоцити, моноцити) та без формули, цукор цільної крові, загальний холестерин, загальний аналіз сечі, проведення тесту на тропонін, проведення тесту на антиген SARS-CoV-2 відповідно до галузевих стандартів.

Нині медзакладами керує не МОЗ, а місцева влада, яка є власником і планує розвиток закладів охорони здоров'я. Усвідомлюючи важливість надання якісної медичної допомоги на первинному рівні, у 2022 році Рогатинська міськрада подбала про те, щоб Центр медико-санітарної допомоги перейшов у капітально відремонтоване приміщення. Сьогодні це заклад з хорошими умовами для роботи медперсоналу і для відвідин пацієнтів. Просторі коридори з сидіннями для чекань, світлі кабінети, сучасне діагностичне обладнання, кабінет телемедицини та ін. У 2023 році Рогатинська міська рада виділила із місцевого бюджету 1

млн 600 тис грн на програмні заходи із розвитку первинної ланки медицини на території громади.

Для потреб КНП «Рогатинський Ц ПМ-СД» передано генератор електроенергії, яким укомплектували амбулаторію села Пуків. Крім того, за сприяння Міжнародної організації з міграції генератор Ford FG 4050 вартістю 19 483,20 грн отримала амбулаторія у селі Липівка. Дизельний генератор Coelmo BDT4M25 DFHNSCN за кошти Програми розвитку ООН на суму – 343 611,78 грн встановили також для потреб амбулаторії міста Рогатина.

Нині Рогатинський центр первинної медико-санітарної допомоги – це простір, створений з любов'ю до людини, яка потребує лікування та відновлення здоров'я.

